

VI SKYLTAR GÄVLES HISTORIA!

Programbeskrivning 2020–2021 över kulturhistorisk skyltning i Gävle

Gävle kommun
Gästrikland
Gävleborgs län
2020

Ulrika Olsson

VI SKYLTAR GÄVLES HISTORIA!

Programbeskrivning 2020–2021 över kulturhistorisk skyltning i Gävle

Gävle kommun
Gästrikland
Gävleborgs län
2020

Rapport 2020:02
Ulrika Olsson

Länsmuseet Gävleborgs rapportserie

Rapportserien innefattar rapporter inom länsmuseets verksamhetsområden arkeologi, bebyggelsehistoria, byggnadsvård, kulturmiljövård, etnologi, konst- och kulturhistoria.

Du kan själv ladda hem rapporter i PDF-format från länsmuseets hemsida www.lansmuseetgavleborg.se. Rapporter, böcker och mycket annat kan Du köpa/beställa i länsmuseets butik butiken@xlm.se eller 026-65 56 35.

Utgivning och distribution:

Länsmuseet Gävleborg

Box 746, 801 28 Gävle

Tel 026-65 56 00

www.lansmuseetgavleborg.se

© Länsmuseet Gävleborg 2020

Omslagsbild: Gävle strand, externt finansierad skylt 2014. Foto: Ulrika Olsson, Länsmuseet Gävleborg.

Staten har rätt att sprida dokumentationsmaterialet och rapporten enligt CC BY-licens. Lantmäteriverkets kartor omfattas ej av denna licens.

Allmänt kartmaterial från Lantmäteriverket. Medgivande MS2010/01366.

ISSN 0281-3181

Print: Länsmuseet Gävleborg

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	5
Programorganisation.....	5
Bakgrund	5
Syfte.....	6
Mål.....	6
Förväntade resultat och effekter	7
Budget.....	8
Genomförande	8
Årsgång	9
Externa uppdrag.....	10
Plan för ökad tillgänglighet.....	11
Ansvar och förvaltning	12
Renovering och utveckling	13
Hittills producerade skyltar.....	14
Externt finansierade skyltar	16
Framtid.....	17
I Läns museet Gävleborgs arkiv förvaras	18
Bilageförteckning	18

SAMMANFATTNING

Länsmuseet Gävleborg samarbetar sedan 2009 med Gävle kommunkoncern inom skyltprogrammet *Vi skyltar Gävles historia!* Varje år produceras skyltar till kulturhistoriskt intressanta platser inom Gävle kommun. Sedan 2017 har skyltprogrammet gått in i ett förvaltande skede, där en del av årsbudgeten även går till renovering av befintliga skyltar. Mellan 2009–2019 har 59 stycken skyltar tagits fram inom skyltprogrammet.

2019 utkom boken *Vandringar i Gävle – Upptäck din kulturhistoria*, där flera av skylttexterna finns samlade. Boken har distribuerats till alla Gävles grundskolor. Till boken hör en lärarhandledning som vänder sig till grundskolan. En positiv effekt med att presentera texterna i bokform är att Gävles kulturhistoria på så vis blir tillgänglig för en bred massa – för personer som har svårt att röra sig ute i naturen bland de fysiska skyltarna och även för personer som inte befinner sig i Gävle.

Syftet med skyltningen är att väcka intresse för Gävles historia, höja stoltheten för hela kommunen samt bidra till att göra Gävle till en attraktiv och tillgänglig stad.

Den här programbeskrivningen gäller för 2020–2021. Inför nästkommande tvåårsperiod arbetas en ny programbeskrivning fram.

PROGRAMORGANISATION

Skyltgruppen består av sex personer, där representanten från Länsmuseet Gävleborg är projektledare. Kommunala representanter kommer från Livsmiljö Gävle samt Gavlefastigheter. Tidigare representanter i skyltgruppen har varit kommunarkivet, 2009–2012, Gavlegårdarna, 2009–2017 samt Näringsliv och Arbetsmarknad, 2009–2019.

BAKGRUND

Länsmuseet och Gävle kommun har skyltat kulturhistoriska miljöer och byggnader sedan 1980-talet. Hösten 2005 inventerade länsmuseet de befintliga skyltarna. Därefter tog museet, tillsammans med Gävle kommunarkiv (tidigare Gävle stadsarkiv), fram en lista över byggnader och miljöer värda att skyltas.

2009 påbörjades skyltprogrammet *Vi skyltar Gävles historia!* med att förse Gasklockeområdet i Gävle med flera skyltar, detta i samband med en nyinvigning av området. Under åren har skyltning bland annat skett i stadsdelen Sättra, längs Å-rummet, på Brynäs, samt i centrala delarna av Gävle. Med start 2014 påbörjades skyltning i de tidigare kommundelscentrumen: Hille, Hedesunda, Valbo, Bomhus, Bergby, Forsbacka, men även i andra ytterområden som Strömsbro, Norrlandet och Bönan. Sedan 2017 har skyltprogrammet gått in i ett förvaltande skede, där en del av årsbudgeten även går till renovering av befintliga skyltar.

Skylttexterna är skrivna på både svenska och engelska. Genom skyltarna tillgängliggörs kommunens kulturmiljöer för en bred allmänhet, bestående av såväl kommuninvånare som besökare.

SYFTE

Syftet med skyltningen är att väcka intresse för Gävles historia, höja stoltheten för hela kommunen samt bidra till att göra Gävle till en attraktiv och tillgänglig stad.

Med våra väl utarbetade mallar och rutiner finns även möjlighet att ta externa skyltuppdrag samt att exportera skyltidén till andra kommuner, både inom och utom Gävleborgs län.

MÅL

Skyltgruppens mål är att Gävle ska bli bäst i landet på att skylta upp kommunens historia.

Skyltprogrammet ska bidra till att så många personer som möjligt kan ta del av Gävles historia.

Ambitionen är att under varje år producera nya skyltar, men också att förvalta de befintliga skyltarna.

Skylttexterna ska finnas tillgängliga digitalt via till exempel Gävle kommuns och Läns museet Gävleborgs hemsidor. Önskvärt är även att skyltarna finns markerade i kartsikt.

Vi kan dessutom uppnå följande mål:

- Att bidra till de nationella kulturpolitiska målen:
 - *Främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor.*
 - *Främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas.*
 - *Särskilt uppmärksamma barn och ungas rätt till kultur.*
- Att bidra utifrån prioritering inom regional kulturpolitik:
 - *Fokus på jämlik tillgång till konst och kultur.*
- Att bidra till att uppfylla Läns museet Gävleborgs vision:
 - *Kulturarvet i Gävleborgs län ska betyda mer för fler.*

FÖRVÄNTADE RESULTAT OCH EFFEKTER

- Gävles kultur- och byggnadshistoria blir tillgänglig för många genom skyltar på två språk.
- Ökat intresse för Gävles historia.
- Ökad kunskap om Gävles historia.
- Ökad stolthet över staden och dess omgivningar.
- Ökad varsamhet kring allas våra gemensamma kulturmiljöer.
- Ökat intresse och kunskap kring Gävles kulturhistoria bland barn redan från 7-årsåldern.
- Genom att knyta skylttexterna till Länsmuseet Gävleborgs och Gävle kommuns hemsidor blir Gävles kulturhistoria tillgänglig för än fler, både i Sverige och i resten av världen.

Hille, 2015.

BUDGET

Skyltprogrammet är ett samverkansprogram mellan Läns museet Gävleborg, Livsmiljö Gävle och det kommunala fastighetsbolaget Gavlefastigheter. De kommunala parterna bidrar med 17 000 kr vardera per år, Läns museet Gävleborg bidrar med arbetstid motsvarande samma belopp. Detta ger en budget på 68 000 kronor för programperioden 2020–2021. (Budget till och med 2019 var 25 000 kronor per part.)

I programbudgeten ingår arkivstudier, textproduktion/textbearbetning, översättning, redigering, layout, utformning och tillverkning av skyltarna. Materialet arkiveras hos Läns museet Gävleborg. Äldre skyltar som är i behov av underhåll renoveras genom nya printplåtar. Programperioden 2020–2021 förväntas rymma 2–3 nya skyltar per år. Resterande medel viks till renovering.

Kvarteret Springer, 2014

GENOMFÖRANDE

Sedan 2017 har skyltprogrammet gått in i en förvaltande fas, där översyn och renovering av befintliga skyltar har högsta prioritet i budget. Detta påverkar antalet nya skyltar som kan produceras varje år. Mellan 2009 och 2016 togs omkring sex skyltar fram varje år. Från och med 2017 kommer skyltprogrammet att ta fram en till tre skyltar per år.

Arsgång

Skyltgruppen håller två möten om året, ett på våren och ett på hösten. Under höstens möte beslutas vilka kulturhistoriskt intressanta platser som ska skyltas upp under kommande år, samt vilka skyltar som är i behov av renovering. Läns museet Gävleborg är utförande organisation. Inför uppstart presenteras årets tidplan. Representanter från Läns museet Gävleborg samt vanligtvis en landskapsarkitekt från kommunen, åker tillsammans ut i fält och undersöker möjliga placeringar av beslutade skyltar. Markägaren, ofta Livsmiljö Gävle, söker de lov som krävs, vanligtvis bygglov. Då Läns museet Gävleborg har arbetat fram texterna till skyltarna hålls vanligtvis vårmötet, där vi tillsammans går igenom texterna. Därefter följer flera fakta- och korrekturömgångar, med såväl skyltgruppens representanter som andra referenspersoner, som till exempel personal inom museet, lokalhistoriker och representanter från hembygdsrörelsen. Då texterna är satta går de vidare till en yrkesverksam översättare för engelsk översättning. Efter översättning layoutsas skyltdokumentet innan det går ut på en sista remissömgång till skyltgruppen. Därefter går skyltdokumentet i form av pdf:er till Next Sign i Sandviken, som har producerat programmets skyltar sedan 2009. Livsmiljö Gävle ansvarar för att uppdraga åt en entreprenör att utföra arbetet. Nya skyltar invigs vanligtvis genom publika aktiviteter som föredrag eller stadsvandring.

Öster, 2017.

EXTERNA UPPDRAG

Som en positiv bieffekt av skyltprogrammet har skyltgruppen även anlitats för externa uppdrag för skyltframtagning. Detta blir allt vanligare i samband med att kommunen exploaterar i historiska områden, eller då omdaningar sker i stadsrummet, till exempel vid anläggande av nya grönytor och torg.

Fram till hösten 2019 har 23 externt finansierade skyltar tagits fram. För externt finansierade skyltar gäller att beställaren söker de lov som krävs, vanligen bygglov. Skyltoriginalen arkiveras hos Länsmuseet Gävleborg och beställs från museet i händelse av renovering. Skötsel och eventuella kostnader för framtida underhåll ligger på beställaren.

Börsplan, externt uppdrag 2016.

PLAN FÖR ÖKAD TILLGÄNGLIGHET

Skylttexterna, såväl svensk text som engelsk översättning, ska finnas digitala på Länsmuseet Gävleborgs och Gävle kommuns hemsidor. Dokumenten bör knytas till en karta så att det blir möjligt att se var skyltarna finns ute i kommunen.

Länsmuseet arbetar aktivt med att sprida information kring det arbete som utförs. Bland annat sprids information kring skyltprogrammet via bloggar, Facebook och Instagram. Vanligtvis hålls en eller flera stadsvandringar varje år, som går i spåren av skyltarna. ”Skyltvandringar” har även hållits i föredragsform både på museet och på stadsbiblioteket, något som lockade många åhörare. Presentationer av detta slag gör att personer som har svårt att ta sig runt i staden och dess ytterområden, kan ta del av historien på ett tillgängligt vis. Boken *Vandringar i Gävle – Upptäck din kulturhistoria* bidrar ytterligare till ökad tillgänglighet och kunskap till Gävles historia då boken har delats ut till alla Gävles grundskolor samt säljs i länsmuseets butik.

Från 2015 har museet årligen tagit fram en folder med samtliga skyltar inprickade på en karta, vilket är ytterligare ett steg mot att tillgängliggöra skyltarna och stadens historia. Foldern ska finnas tillgänglig på Turistbyrån, Silvanum, Stadsbiblioteket och Länsmuseet Gävleborg. Länsmuseet förser alla representanter i skyltgruppen med en digital version av foldern. Tillsammans hjälps vi sedan åt med utskrifter och spridning av foldern.

Från stadsvandringen, 2018-06-19. Vandringen gavs av länsmuseet, Gävle Konstcentrum och Livsmiljö Gävle. De över 140 deltagarna fick ta del av berättelser om områdets planteringar, historia och offentliga verk.

Boken Vandringar i Gävle – Upptäck din kulturhistoria utkom 2019. Till boken hör en lärarhandledning som går att tanka ner från museets hemsida.

ANSVAR OCH FÖRVALTNING

Löpande underhåll sköts genom tillsyn av Livsmiljö Gävle, avdelningen för Gata och park. Gävle kommun klottersanerar efter tilläggsbeställning. I händelse av skador orsakade vid till exempel snöröjning, går kostnaderna på kommunens försäkring, då skyltarna numer finns inlagda i ett GIS-skikt i skötselkartan. För övriga eventuella skador som kan uppstå, till exempel vandalisering, viker skyltprogrammet medel från budget för att åtgärda dessa. Gavlegårdarna ansvarar för underhållet av de skyltar som finns i Sättra.

RENOVERING OCH UTVECKLING

Mellan 2009 och 2016 var underhållskostnaderna ringa. Under hösten 2016 inventerade Länsmuseumet Gävleborg samtliga skyltar ute i kommunen, med syfte att fastställa skicket på dem. Resultatet sammanställdes i dokumentet *Vi skyltar Gävles historia – Inventering av kulturhistoriska skyltar producerade mellan åren 2009–2016*, daterad 2016-09-08.

Från 2017 har skyltprogrammet gått in i en förvaltande fas. Åren 2017–2019 har 34 skyltar renoverats inom respektive årsbudget. Arbetet har till största del inneburit att ålderstigna skyltplåtar bytts till nya. På 12 av dessa skyltar har texterna uppdaterats. I samband med starten för renoveringsarbetet, 2017, tog skyltfirman Next Sign, fram en ny lösning på material på skyltplåtarna. Detta efter förfrågan från Länsmuseumet Gävleborg. Anledningen till att det nya materialet togs fram var att den tidigare tekniska lösningen med trycket på ett plastskikt klistrat på underliggande plåt, hade kort livslängd. Plasten var lätt att repa och stod dåligt mot inträngande fukt. Skyltplåtarna består nu av en plexiglasskiva med tryck på undersidan. Den nya lösningen används från 2017 vid all nyproduktion och renovering.

HITTILLS PRODUCERADE SKYLTAR

- 2009** **Nio skyltar inom Gasklockeområdet**
Gasklockorna i Gävle
Lilla Retorten
Stora Retorten
Mätarhuset
Reningshuset
Regenerationshuset
Portvaktshuset
Lilla Gasklockan
Stora Gasklockan
- 2010** **Tre skyltar i Sättra**
Sättra – en stad i staden (2 stycken)
ABC-staden Sättra
- 2011** **Tre skyltar i närheten av Heliga Trefaldighetskyrkan**
Gammelbron
Det äldsta Gävle
Drottningbron
- 2012 (vår)** **Sju skyltar inom Stadsträdgården och Boulognerskogen**
Badhuset Najaden
Strömdalens vårdshus
Konst i det gröna*
Stadsträdgården
Boulognerskogen
Spårvägen
Gamla kyrkogården
Gustavsbro
- 2012 (höst)** **Fyra skyltar mellan Konserthuset och Stora Vall**
Strömbadet
Strömvallen
Silvanum
Stora Vall
- 2013** **Sju skyltar mellan Rådhuset och Alderholmen**
Rådhuset
Rettigska palatset
Länsmuseet
Murénska badhuset
Sjömanskyrkan
Hamntorget
Alderholmen

2014	Sex skyltar i nord-sydlig riktning i Gävle. En skylt i Valbo Norrtull Esplanaden Stadshuset Gamla Gefle Södersaneringen Bo Fajans Valbo centrum
2015	Sex skyltar i öst-västlig sträckning i Gävle. En skylt i Hille Brynäs Sockerbruksladan Stenebergsparken Kvarteret Springer Albion Ericssonska stiftelsen Hille
2016	Sex skyltar i Gävles ytterområden Hamrångebygden Bönan Norrlandet Strömsbro Bomhus Forsbacka
2017	Tre skyltar i bostadsområden i Gävle Nynäs Öster Södra Villastaden
2018	Tre skyltar Södra koloniområdet Konst i det gröna (omtag på skylt producerad 2012) Södertull
2019	Två skyltar Islandskällan Valbo sportcentrum

*Skylten Konst i det gröna togs bort våren 2013 på grund av att konstverket Decoration Blues flyttades från Stadsträdgårdens lekplats. En stor del av texten byggde på verket. Texten arbetades om och skylten fick 2018 en ny placering vid verket *Klumpen* i Stadsträdgården.

EXTERNT FINANSIERADE SKYLTLAR

- 2010** **En skylt vid Storstetas park (Marie Edling, Tekniska kontoret)**
Storstetas park
En stor skylt (fram- och baksida) på Stortorget (Marie Edling, Tekniska kontoret)
Stortorget då och nu/Konsten på Stortorget
- 2011** **Två skyltar vid T-udden (Mikael Ekman, Gävle kommun)**
Brynäs herrgård
Villa Rettig
- 2013** **Två skyltar vid Högskolan i Gävle (Lars Söderberg, HIG och Akademiska hus)**
Från Regemente till högskola (två olika skyltar, dock med samma rubrik)
- 2014** **Två skyltar på Gävle strand (Göran Valtonen, Gävle kommun)**
Gävle strand
Nyhamn
- 2015** **Åtta skyltar på Gamla kyrkogården, Skogskyrkogården och Bomhus kyrkogård (Anders Winroth, Svenska kyrkan i Gävle)**
Enneska gravkoret
Elfbrinkska gravkoret
Skogskolumbariet
Skogskyrkogården
Skogsljus
Allmänna varvet
Barnvarvet
Bomhus kyrkogård
Ceremoniplatsen
- 2015** **En skylt vid Vallbacksskolan (Bo Rickegård, Gavlefastigheter)**
Vallbacksskolan
- 2015** **En skylt vid Hedesunda centrum (Kai Olsson, Gävle kommun)**
Hedesunda

2016	En skylt vid den nyanlagda labyrinten i Boulognerskogen (Christian Thunarf, Gävle kommun)
	Labyrinten i Boulognerskogen
	En skylt vid omdanade Börsplan (Anna-Karin Gävert och Christian Thunarf, Gävle kommun)
	Börsplan
	En skylt vid Navigationsparken (Christian Thunarf, Gävle kommun)
	Navigationsparken
2017	En skylt i Utvalnäs (Christian Thunarf, Gävle kommun)
	Utvalnäs
2019	En skylt vid Klockgjutareparken (Maria Dahlgren, Gävle kommun)
	Klockgjutareparken

FRAMTID

Vi kan konstatera att de flesta skyltidéer som funnits med på listor från 2005 och framåt, nu har producerats inom skyltprogrammet. I takt med att fler och fler skyltar kommer ner i marken i centrala Gävle samt i ytterområdena, hör kommuninvånare av sig till museet med idéer kring platser som bör skyltas upp. Förslag inkommer även till Gävle kommun som så kallade Medborgarförslag. Det är platsen som avgör om det finns en historia att berätta.

Några av de platser som fortfarande är aktuella:

Oslättfors

Villastaden

Sjukhusområdet (i första hand söks extern finansiering)

Kv Skeppsbyggaren (i första hand som en del i kommande byggprojekt, extern finansiering)

Godisfabriken (gamla Läkeroltomten, i första hand som en del i kommande byggprojekt, extern finansiering)

Eskön

Stigslund

Stigsgård

Nynässkolan (efter avslutad renovering)

Solängsskolan (efter avslutad renovering)

Lexe/Hagaström

Bäck i Valbo

Gävle kommuns handelsträdgård vid Coop Eken

I LÄNSMUSEET GÄVLEBORGS ARKIV FÖRVARAS

Samtliga skyltar utskrivna i slutgiltig layout.

BILAGEFÖRTECKNING

Information från skyltproducenten Next Sign om tillverkning, montering och underhåll

Folder för lokalisering av skyltar

Checklista för externa beställningar

Statistik för deltagarantal under skyltvandringar och föredrag

Tabell över renoverade skyltar

Kulturhistorisk skyltning i Gävle – information om tillverkning, montering och underhåll

Stativet är tillverkat i 4-kantsrör 80x30x3 mm

Lack: Pulverlack

Topp-platta: 730x330 mm i 5 mm stålplåt

Bottenplatta: 300x210 mm i 8 mm kallvalsad stålplåt, 4 st hål 12 mm diameter för montering mot fundament

Totalhöjd: 820 mm

Toppskylt: 730x330 mm i 5 mm klar akryl

Grafiken printas på baksidan av akrylen

Monteras mot stativets topp-platta med 6 skruvar

Mellan topp-plattan och akrylskylten monteras en blockerare, svart PVC-skiva 0,5 mm, i format 730x330 mm för att motverka eventuellt rostangrepp från stativets svetsfog

Montering av stativet

Stativet monteras mot ett betongfundament med infästningar

Mellan bottenplatta och mutter bör en nylonbricka användas för att inte göra åverkan på den lackerade ytan. *Viktigt att muttern inte dras för hårt så den lackerade ytan skadas.* Risken är då stor att väta såsom regn och snö tränger in under den skadade ytan och rostangreppet startar

Rengöring av toppskylten

Vid naturlig nedsmutsning av till exempel damm, insekter, fågelspillning mm används en mjuk trasa fuktad i ljummet vatten blandat med diskmedel

Vid åverkan med tusch och lättare färgsprayning kan en typ av klottersvamp, tex Vileda MiraClean, användas. Denna fungerar som ett radergummi.

Viktigt att svampen fuktas innan den används!

Svampen kan köpas hos t ex DollarStore, Procurator, OCAY och vissa färgbutiker

Trasor eller svampar som kan repa akrylen får inte användas!

Vid grövre åverkan där akrylen färgsprayats med sk taggar eller liknande måste rengöringen utföras av professionell sanerare eftersom de kemikalier som då krävs inte finns att tillgå i vanliga butiker

Förslag på lämpligt företag: Recykling i Gävle AB, Dalagatan 3B, GÄVLE

Övrigt:

Vi lämnar 1 års garanti på material och lackering om de är utan yttre skadepåverkan och om stativen är monterade på rätt sätt

Hållbarhet på stativ ca 20-25 år beroende lite på placering och om dom inte utsätts för åverkan

Det som händer med färger efter ett antal år, oavsett om det är på hus, bilar, skyltar mm är att den mattas av "väder och vind"

Även urin från djur (och människor??) förkortar livslängden på färgen

NextSign AB

Tommy Jönsson

Projektledare

Tel. 026-22 22 590

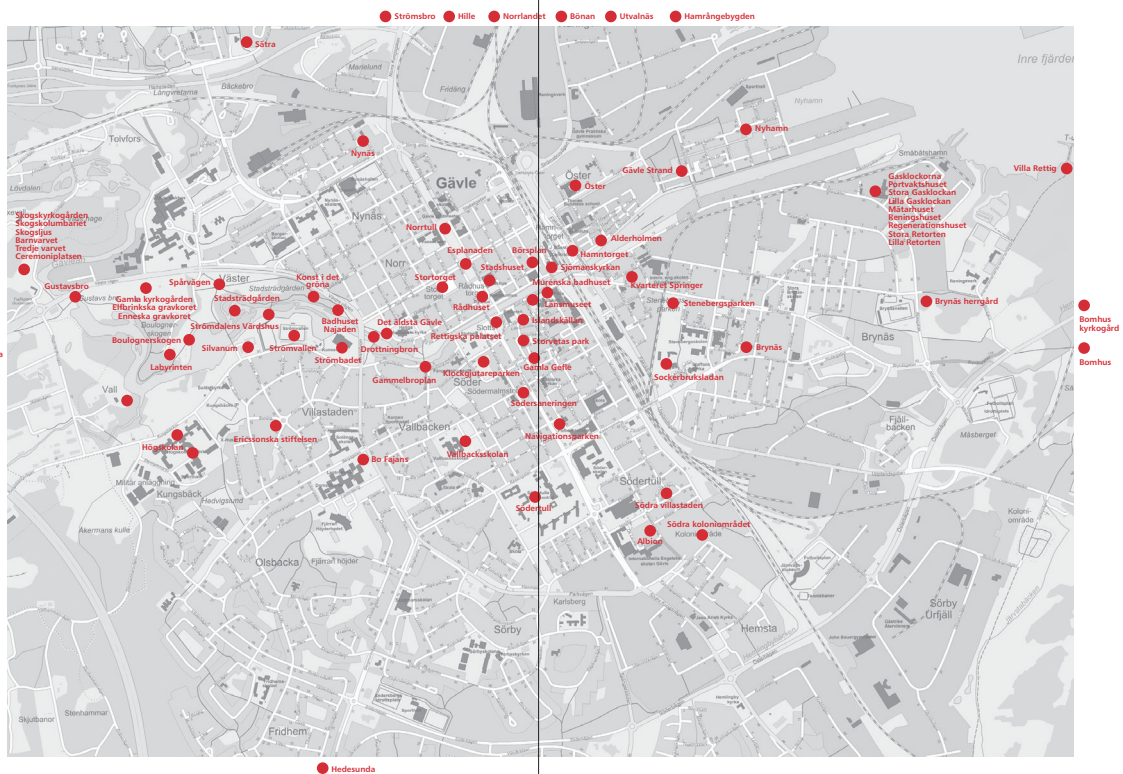
Våra skyltar 2019

Albion	Murénska badhuset
Alderholmen	Navigationsparken
Badhuset Najaden	Norrlandet
Bo Fajans	Norrtull
Bomhus	Nyhamn
Bomhus kyrkogård	Nynäs
Boulognerskogen	Rettigiska palatset
Brynäs	Rådhusplanaden
Brynäs herrgård	Rådhuset
Bönan	Silvanum
Borsplan	Sjömanskyrkan
Det äldsta Gävle	
Drottningbron	Skogskyrkogården
Ericssonska Stiftelsen	Skogskolumbariet
Gamla Gefle	Skopljus
Gammelbron	Burnvarvet
	Tredje varvet
Gamla kyrkogården	Ceremoniplatsen
Elfbvinkla gravkoret	
Enneska gravkoret	Sockerbrukslidan
	Spårvägen
Gasklockorna	Stadshuset
Portvaktshuset	Stadssträdgården
Stora Gasklockan	Stenbergsparken
Lilla Gasklockan	Stortorget
Måtarhuset	Storvetas park
Reningshuset	Strömbadet
Regenerationshuset	Strömdalens vårdshus
Stora Retorten	Strömsbro
Lilla Retorten	Strömvallen
	Södertull
Gustavsbro	Södra kolonimråde
Gävle Strand	Södra villastaden
Forsbacka	
Hammtorget	Sätra en stad i staden
Hamrångebygden	ABC-staden Sätra
Hedesunda	
Hille	Södersaneringen
Högskolan	Valbo centrum
Islandskällan	Valbo sportcentrum
Klockgjutareparken	Vall
Konst i det gröna	Vallbacksskolan
Kvarteret Springer	Villa Rettig
Länsmuseet	Utvälsnäs
Labyrinten	Öster

Vi skyltar Gävles historia!

Länsmuseet Gävleborg och Gävle kommun jobbar tillsammans i skyltprogrammet *Vi skyltar Gävles historia!* Kulturhistoriskt intressanta platser i Gävle med omnejd skyltas upp. Syftet är att väcka intresse för vår historia, höja stoltheten och bidra till att göra Gävle till en attraktiv och tillgänglig stad. Välkommen på upptäcksfärd!

Vi skyltar Gävles historia!

Länsmuseet Gävleborg och Gävle kommun driver sedan 2009 skyltprogrammet *Vi skyltar Gävles historia!* Gasklockeområdet var först ut och därefter har många platser, stadsdelar och ytterområden skyltats. Vi välkomnar ännu fler kulturhistoriska skyltuppdrag och hjälper gärna till att ta fram dessa texter och bilder.

Ungefär så här går det till:

1. Beställaren kommer med ett tydligt uppdrag. Vad ska skylten handla om, var ska skylten stå, hur stor skylt behövs och när ska den vara på plats? Beställaren ser även till att bygglov och övriga tillstånd finns.
2. Länsmuseet presenterar ett skyltförslag och en offert.
3. När beställaren accepterat förslaget upprättar Länsmuseet en tidplan och produktionen kan starta.
4. Korrekturläsning sker i samråd med beställaren.
5. När innehållet är godkänt av beställaren går texten till engelsk översättning. Punktskrift tas fram där dessa behov finns.
6. Länsmuseet har kontakt med skylttilverkaren så att tidplanen håller.
7. När originalet gått till print börjar förberedelserna för att få skylten i backen. Grävning/gjutning åligger beställaren och omfattas ej av museets offert.
8. Framtida underhåll åligger beställaren då skylten är på plats.

Vill du skylta kulturhistoriskt, välkommen att slå en signal till byggnadsantikvarie Ulrika Olsson Länsmuseet Gävleborg telefon 026-65 56 34.

Gasklockorna i Gävle maj 2009.
Områdesskylt, 80 x 80 x 220 cm.

Husskyltar 70 x 30 cm på järnstativ, höjd 60 cm och vinkeln på skylten 45°.
Skyltarna är försedda med klotterskydd och är UV-beständiga.

Storvetas park april 2010. Skylt 70 x 30 cm på järnstativ, höjd 60 cm och vinkeln på skylten 45°.
Kostnad 2010: 20 000:- exkl montering. (Aktuella priser specificeras i offert)

Stortorget november 2010, dubbelsidig skylt, storlek 95 x 200 cm.
Kostnad 2010: 40 000:- exkl montering. (Aktuella priser specificeras i offert)

T-udden 3 september 2011, Brynäs herrgård och Villa Rettig.
Schild 70 x 30 cm på järnstativ, höjd 60 cm och vinkel 45°.
Kostnad 2011: 25 000:- exkl montering.
(Aktuella priser specificeras i offert)

Sjöra invigning 15 september 2011,
3 skyltar, en vid Sjöra Centrum och
två efter Sicksackvägen.
Storlek 2 x 95 x 200 cm.
Kostnad 2011: 75 000:- per Schild,
exkl montering.
(Aktuella priser specificeras i offert)

Skyltar längs Å-rummet 2011, 2012 och 2013. De finns bl a vid Gammelbroplan, Drottningbron, Heliga Trefaldighetskyrkan, Badhuset Najaden, Stadsträdgården, Boulognerskogen, Strömdalens Vårdshus, Gamla kyrkogården, Gustavsbro, Stora Vall, Silvanum, Strömvallen, Konserthuset, Rådhuset, Sjömanskyrkan, Länsmuseet, Alderholmen mm. Kostnad: 25 000:- per skylt exkl montering.

Statistik deltagarantal på skyltvandringar och föredrag

2 maj 2012 – 85 personer - Gammelbron, Det äldsta Gävle, Badhuset Najaden, Strömdalens vårdshus, Stadsträdgården, Spårvägen, Gamla kyrkogården.

26 september 2012 – 16 personer - Gammelbron, Det äldsta Gävle, Badhuset Najaden, Strömdalens vårdshus, Stadsträdgården, Spårvägen, Gamla kyrkogården.

Oktober 2012 – 100 personer - Fördjupad vandring på Gamla kyrkogården. Samarbete med Göran Severin

22 augusti 2013 – 45 personer - Rådhuset, Rettigska palatset, Läns museet Gävleborg, Murénska badhuset, Sjömanskyrkan, Hamntorget/Alderholmen.

4 september 2014 – 35 personer - Gefle strand. Vandring ihop med Göran Valtonen, projekt Gävle strand.

11 september 2014 – 80 personer – Vandring i Gamla Gefle ihop med Fredrika Nordahl.

18 september 2014 - 20 personer - Vandring i Esplanaden ihop med Anna-Karin Gävert, landskapsarkitekt vid Gävle kommun.

25 augusti 2015 – 140 personer – Vandring på Gamla kyrkogården ihop med representanter från Svenska kyrkan samt ättling till familjerna Elfstrand och Elfbrink.

1 september 2015 – 132 personer – Vandring på Skogskyrkogården ihop med representanter från Svenska kyrkan, konstnär Karin Amnå -Lindberg och arkitekt Mac Nyberg, Maxim Arkitekter, Gävle. Vandringen avslutades med guidning i krematoriet av arbetsledare Linda Gavell.

23 september 2015 – 83 personer – Vandring från Kvarteret Springer på Brynäs, till Stenebergsparken. Vandring ihop med arkeolog Bo Ulfhielm, Läns museet Gävleborg och Lo Lennartsson, Landskapsarkitekt Gävle kommun.

11 april 2017 – 35 personer – ”Inomhusvandring” i form av föredrag på Stadsbiblioteket i Gävle.

21 augusti 2017 – 107 personer – samma Brynäsvandring som ovan. Beställare: Brynäs socialdemokratiska förening + allmänhet.

19 juni 2018 – 144 personer - Stadsträdgården ihop med Björn Norberg, Gävle Konstcentrum, Cristian Jansson, Samhällsbyggnad Gävle och Marcus Olsson, Kultur och Fritid.

16 augusti 2018 – ca 150 personer – Gamla kyrkogården ihop med Björn Norberg, Gävle Konstcentrum, Malin Degermark, Kyrkogårdsenheten Gävle och Marcus Olsson, Kultur och Fritid.

5 juni 2019 – 85 personer – Skogskyrkogården ihop med kyrkogårdschef Roger Bergel, Svenska kyrkan i Gävle

4 september 2019 – 144 personer – Södertullsområdet ihop med Gösta Carlstam, lokalhistoriker

RENOVERADE SKYLtar – nya printplåtar

Ändring av text

Bibehållen text

ÅR	PRINTPLÅT, TITEL	STATIV	EXTERN FAKTURERING
2017	1. Gammelbron		
	2. Drottningbron	Renoverat	
	3. Badhuset Najaden		
	4. Boulognerskogen		
	5. Silvanum		
	6. Strömvallen		
	7. Strömbadet		
	8. Rådhusplanaden		
	9. Brynäs		
	10. Sockerbruksladan		
	11. Sättra – en stad i staden		
	12. ABC-staden Sättra	Renoverat	
	13. Gamla kyrkogården		
	14. Norrtull		
	15. Stadshuset	Nytt	
	16. Det äldsta Gävle		
	17. Alderholmen		
	18. Hamntorget		
	19. Murénska badhuset		
	20. Länsmuseum		
	21. Rettigiska palatset		
	22. Rådhuset		
	23. Hedesunda		Samhällsbyggnad Gävle, Fredrik Nygren

ÅR	PRINTPLÅT, TITEL	STATIV	EXTERN FAKTURERING
2018	24. Ericssonska stiftelsen	Ja, skylten var påkörd	
	25. Gävle strand		
	26. Nyhamn		
	27. Stadsträdgården		
	28. Storstetas park		
	29. Hamrångebygden	Nytt (demolerad efter påkörning)	
	30. Södra Villastaden	Ej kostnad, skruvar idragna för hårt av leverantör	
	31. Stortorget	De stora printplåtarna fick byta sidor med varandra	
	32. Forsbacka	Nytt	
	33. Bomhus	Nytt	
2019	34. Strömvallen		
	35.		
	36.		
	37.		
	38.		
	39.		
	40.		
	41.		
	42.		
	43.		
	44.		
	45.		
	46.		

LÄNSMUSEET GÄVLEBORG, BOX 746, 801 28 GÄVLE. TEL 026-65 56 00. WWW.LANSMUSEETGAVLEBORG.SE
BESÖKSADRESS: SÖDRA STRANDGATAN 20, GÄVLE